



Werkmaterialen concepteindtermen voor leraren

Definitief conceptexamenprogramma
Spaanse taal en cultuur
havo

September 2026



Hoe te gebruiken?

- Op de A4-pagina's staan vier kaartjes met eindtermen.
- Print de A4-pagina's dubbelzijdig en op ware grootte. Bij voorkeur op stevig papier en in kleur.
- Lamineer de A4-pagina's eventueel.
- Snijd of knip de A4-pagina's volgens de richtlijnen in het printvoorbeeld (*zie volgende pagina*).
- Dit werkmateriaal kun je gebruiken in je vaksectie of in overleg met je team.

Meer tips hoe je de kaartjes kunt inzetten vind je op: Actualisatie examenprogramma's | SLO:
www.actualisatie-examenprogrammas.nl

Dit is een uitgave van:

SLO, in opdracht van het ministerie van OCW.

2026 SLO, Amersfoort

Mits de bron wordt vermeld, is het toegestaan zonder voorafgaande toestemming van de uitgever deze uitgave geheel of gedeeltelijk te kopiëren en/of verspreiden en om afgeleid materiaal te maken dat op deze uitgave is gebaseerd.

Informatie

www.actualisatie-examenprogrammas.nl

Instructies

- Print de A4-pagina's dubbelzijdig op ware grootte: zorg ervoor dat de printrichting op de lange zijde van het papier is ingesteld:



- Uitsnijden volgens de stippellijn in het voorbeeld op deze pagina.



Eindterm 2

De leerling gebruikt de Spaanse taal op een creatieve en persoonlijke manier. (E)

Het gaat hierbij om:

- verwoorden van ideeën, gedachten, ervaringen en gevoelens;
- experimenteren met klanken, woorden en teksten en met verschillende stijlen;
- verkennen van verschillende creatieve vormen;
- verwoorden van gemaakte keuzes en eigen voorkeuren met betrekking tot inhoud en vorm.

slo / een doordacht curriculum dat doen we *samen*

3

Kaartjes definitieve conceptexamenprogramma's - sept. 2026

Eindterm 3

De leerling toont begrip van de inhoud van auditieve en audiovisuele bronnen in de Spaanse taal. (B)

Het gaat hierbij om:

- duidelijk opgestelde en helder gearticuleerde multimediale bronnen, uitgesproken door sprekers van verschillende variëteiten van het Spaans;
- vertrouwde onderwerpen;
- identificeren van taalconventies;
- herkennen en uitleggen van houdingen, standpunten en cultuuruitingen;
- overbrengen van algemene en gedetailleerde informatie uit de bronnen.

slo / een doordacht curriculum dat doen we *samen*

5

Kaartjes definitieve conceptexamenprogramma's - sept. 2026

Eindterm 4

De leerling toont begrip van de inhoud van schriftelijke bronnen in de Spaanse taal. (B)

Het gaat hierbij om:

- eenduidige bronnen met een heldere structuur;
- vertrouwde onderwerpen;
- identificeren van taalconventies;
- herkennen en uitleggen van houdingen, standpunten en cultuuruitingen;
- overbrengen van algemene en gedetailleerde informatie uit de bronnen.

slo / een doordacht curriculum dat doen we *samen*

7

Kaartjes definitieve conceptexamenprogramma's - sept. 2026

Eindterm 1

De leerling doet ervaring op met een rijk aanbod aan talige bronnen in het Spaans op een passend taalniveau. (E)

Het gaat hierbij om:

- lezen van en kijken en luisteren naar informatieve, opiniërende, overtuigende en amuserende bronnen in verschillende vormen, in verschillende taalvariëteiten en over diverse thema's;
- verwoorden van de eigen lees-, luister- en kijkervaringen;
- reflecteren op de opgedane ervaringen.

Eindterm 2

De leerling gebruikt de Spaanse taal op een creatieve en persoonlijke manier. (E)

Het gaat hierbij om:

- verwoorden van ideeën, gedachten, ervaringen en gevoelens;
- experimenteren met klanken, woorden en teksten en met verschillende stijlen;
- verkennen van verschillende creatieve vormen;
- verwoorden van gemaakte keuzes en eigen voorkeuren met betrekking tot inhoud en vorm.

Eindterm 3

De leerling toont begrip van de inhoud van auditieve en audiovisuele bronnen in de Spaanse taal. (B)

Het gaat hierbij om:

- duidelijk opgestelde en helder gearticuleerde multimediale bronnen, uitgesproken door sprekers van verschillende variëteiten van het Spaans;
- vertrouwde onderwerpen;
- identificeren van taalconventies;
- herkennen en uitleggen van houdingen, standpunten en cultuuruitingen;
- overbrengen van algemene en gedetailleerde informatie uit de bronnen.

Eindterm 4

De leerling toont begrip van de inhoud van schriftelijke bronnen in de Spaanse taal. (B)

Het gaat hierbij om:

- eenduidige bronnen met een heldere structuur;
- vertrouwde onderwerpen;
- identificeren van taalconventies;
- herkennen en uitleggen van houdingen, standpunten en cultuuruitingen;
- overbrengen van algemene en gedetailleerde informatie uit de bronnen.

Te denken valt aan:

- een verwonderkaart maken over wat je heeft verrast of tot nieuwe inzichten heeft gebracht in een nieuwsbericht, verhaal, socialmediabericht, documentaire, tijdschrift of museumbezoek;
- je favoriete foto uit een Spaanse fototentoonstelling kiezen en je zoektocht naar het verhaal erachter vastleggen;
- een overzicht maken van Spaanstalige kijk- en luistertips voor tijdens je vakantie, waarbij je je keuzes toelicht;
- een standpunt kiezen bij een maatschappelijk thema en dit onderbouwen met informatie uit podcastfragmenten en informatiefilmpjes.

Te denken valt aan:

- de belangrijkste stappen uit een instructiefilmpje over bijvoorbeeld koken, tekenen, ICT of een sportoefening verwerken in een stappenplan en uitvoeren;
- je mening geven over een informatiefilmpje over studiekeuze, toekomstplannen, duurzaam leven of de invloed van sociale media;
- zoveel mogelijk voorbeelden van formeel en informeel taalgebruik verzamelen uit interviews met een politicus, ondernemer of sporter;
- kijken of luisteren naar een lied of film over een thema, zoals dromen en ambities, en de belangrijkste ideeën samenvatten in een tekstbericht;
- een ideale vakantie plannen op basis van filmpjes over het weer, reisinformatie, activiteiten en bezienswaardigheden.

Te denken valt aan:

- het verhaal bedenken achter een schilderij en dit in een korte scène naspelen;
- een online profiel maken voor een Spaanstalige stad met foto's, hashtags en korte berichten;
- een cómic of rap maken van een lied of serie;
- een moodboard maken van bijzondere culturele voorwerpen uit Spaanstalige landen en toelichten wat deze voorwerpen bijzonder maakt voor jou.

Te denken valt aan:

- de spelregels van een bordspel, online game of een escape room begrijpen en toepassen;
- de belangrijkste informatie uit fictie- en non-fictieteksten samenvatten in een tekst of graphic organizer;
- signaalwoorden voor oorzaak-gevolg uit Spaanstalige online nieuwsberichten verzamelen op geheugenkaartjes voor later gebruik in spreek- en schrijfpoddrachten;
- feiten en meningen onderscheiden met kleurmarkeringen in online teksten over bijvoorbeeld gezond leven, gaming en culturele identiteit;
- het spanningsverloop in een verhaal tekenen in een grafiek met kernwoorden.

Eindterm 5

De leerling verwerft doelgericht informatie uit diverse bronnen in de Spaanse taal. (B)

Het gaat hierbij om:

- bepalen van de informatiebehoefte met betrekking tot vertrouwde onderwerpen, op basis van een vooraf gesteld doel;
- doelgericht selecteren van informatie uit eenduidige auditieve, audiovisuele en schriftelijke bronnen;
- onderscheiden van overeenkomsten en tegenstrijdige inhoud, feitelijke uitspraken en standpunten;
- beoordelen van de relevantie van informatie voor het beoogde doel.

Eindterm 6

De leerling spreekt in het Spaans, afgestemd op doel, publiek en context. (B)

Het gaat hierbij om:

- kort en in eenvoudige bewoordingen presenteren van concrete, alledaagse informatie over vertrouwde onderwerpen;
- kort en eenvoudig verwoorden van ervaringen, voorkeuren en meningen;
- inzetten van passend taalgebruik en geschikte communicatievorm;
- gebruiken van elementaire taalstructuren en uitdrukkingen.

Eindterm 7

De leerling voert gesprekken in het Spaans, afgestemd op doel, gesprekspartners, context en medium. (B)

Het gaat hierbij om:

- mondelinge interactie over vertrouwde, alledaagse zaken;
- uitwisselen van eenvoudige persoonlijke en feitelijke informatie in informele en formele sociale contacten;
- bespreken van persoonlijke meningen;
- afstemmen van taalgebruik en non-verbale communicatie op socioculturele gebruiken;
- gebruiken van elementaire taalstructuren en uitdrukkingen.

Eindterm 8

De leerling schrijft in het Spaans, afgestemd op doel, publiek, context en medium. (B)

Het gaat hierbij om:

- uitwisselen van informatie, ervaringen en gedachten in korte en eenvoudige, schriftelijke informele en formele interactie over vertrouwde zaken;
- afstemmen van taalgebruik op socioculturele gebruiken;
- gebruiken van elementaire taalstructuren en uitdrukkingen.

Te denken valt aan:

- bepalen welke informatie je nodig hebt om vast te stellen welk kledingmerk het meest duurzaam is;
- bruikbare argumenten selecteren uit verschillende artikelen voor de keuze van een betaalbare reisbestemming;
- de juiste passages in een magazine en interviewfragmenten selecteren voor het maken van een infographic over trends in populaire tweedehands artikelen;
- beoordelen welke informatie uit sociale media en nieuwssites je betrouwbaar vindt voor een infographic over veel-gekozen studies en beroepen;
- informatie uit video's en interviews over het nemen van een tussenjaar met elkaar vergelijken om een beslissing te nemen voor jezelf.

Te denken valt aan:

- een gebeurtenis of activiteit uit het persoonlijke leven kort beschrijven, zoals een familiefeest, een concert of een verhuizing;
- je keuze motiveren bij een aangeschaft product, bijvoorbeeld kleding of een mobiele telefoon;
- een presentatie houden over de eigen streek en iets wat je daar kunt doen;
- tips voor de beste route naar een vakantiebestemming doorgeven aan een vriend;
- de regels van een spel uitleggen, waarbij de rest van de groep moet raden om welk spel het gaat.

Te denken valt aan:

- een gesprek met een vriend(in) voeren over taken, salaris en tijden bij je bijbaan, en wat je ervan vindt;
- met een leeftijdgenoot uitwisselen wat de leukste plekken zijn in de eigen omgeving om uit te gaan;
- een online gesprek voeren met een leeftijdgenoot uit een ander land over huiswerk en toetsen op jullie school;
- aan het loket van het treinstation bespreken welke trein of overstap je kunt nemen;
- met vrienden afstemmen welke muziek je wel en niet wilt draaien op je verjaardagsfeest.

Te denken valt aan:

- een e-mail schrijven aan een taalschool om informatie te vragen over een zomercursus;
- informatie opvragen over een bestemming om een vakantie te boeken;
- een bedankbericht schrijven aan een gastgezin met passende bewoordingen;
- een eigen profiel schrijven voor een online uitwisselingsplatform;
- met verbazing, waardering of belangstelling reageren op online berichten.

Eindterm 9

De leerling reflecteert op de relatie tussen het Spaans en andere talen en tussen geografische variëteiten van het Spaans. (E)

Het gaat hierbij om:

- verkennen van overeenkomsten en verschillen op klank-, woord- en zinsniveau tussen het Spaans en andere talen die de leerling kent;
- verkennen van opvallende kenmerken bij enkele geografische variëteiten van het Spaans;
- verkennen van de invloed van het Spaans op andere talen en vice versa;
- reflecteren op de positie die Spaans in de wereld inneemt ten opzichte van andere talen;
- reflecteren op hoe kennis van de relatie tussen talen de eigen taalvaardigheid kan bevorderen.

Eindterm 10

De leerling reflecteert op taalleerprocessen in relatie tot een leven lang leren. (E)

Het gaat hierbij om:

- reflecteren op hoe talen leren werkt en welke aspecten het leren van een vreemde taal bevorderen en belemmeren;
- verbanden leggen tussen de inzet van het eigen meertalige repertoire en het leren van andere talen;
- verwoorden van de voortgang van het eigen taalleerproces en welke aanpak en hulpmiddelen effectief zijn geweest;
- verwoorden van doelgerichte strategieën en eigen behoeften in relatie tot een leven lang leren.

Eindterm 11

De leerling verkent het eigen en andermans meertalige repertoire en de rol van het Spaans daarin. (E)

Het gaat hierbij om:

- verkennen van de relatie tussen het eigen meertalige repertoire en de eigen identiteit;
- verkennen van de relatie tussen de eigen identiteit en het gebruik van het Spaans in gebieden waar Spaans een voertaal is;
- verkennen van de waarde en waardering van het eigen meertalige repertoire en dat van anderen;
- ervaringen opdoen met het inzetten van het eigen meertalige repertoire in de bevordering van de communicatie met anderen;
- verwoorden hoe de eigen talige en culturele achtergrond het gebruik van het Spaans kan beïnvloeden.

Eindterm 12

De leerling verkent de mogelijkheden en beperkingen van digitale middelen bij het leren van en communiceren in een vreemde taal. (E)

Het gaat hierbij om:

- verkennen hoe digitale middelen de internationale communicatie beïnvloeden;
- experimenteren met de mogelijkheden van verschillende digitale middelen;
- verkennen wat de beperkingen zijn van het gebruik van digitale middelen;
- laten zien welke digitale middelen de persoonlijke voorkeur hebben en waarom.

Te denken valt aan:

- leenwoorden uit andere talen ontdekken in een Spaanse tekst en uitzoeken uit welke taal die woorden komen;
- talen in clusters rangschikken: welke talen lijken op het Spaans, welke op het Nederlands, en daarover vertellen in een podcast;
- de aanwezigheid van het Spaans in de sociale media of in de muziek verkennen;
- voorbeelden geven van Latijns-Amerikaanse uitdrukkingen die in Spanje voor verwarring kunnen zorgen (zoals 'me regalás');
- voorbeelden geven van Spaanse teksten waarbij kennis van Engels, Frans of een andere taal hielp om de inhoud te begrijpen.

Te denken valt aan:

- een klassikale taalbiografie maken;
- een infographic van het eigen meertalige repertoire maken met daarin alle talen, dialecten, taalvaardigheden en woorden uit verschillende talen, en in een andere kleur toevoegen wat je verder zou willen ontwikkelen;
- voorbeelden geven van minderheidstalen in regio's van Spanje en de relatie die hun inwoners met die talen hebben;
- interviews met topsporters uit verschillende landen die Spaans spreken met elkaar vergelijken: waaraan hoor je wat hun eerste taal is;
- mensen interviewen die meerdere talen goed of een beetje verstaan of spreken: in welke situaties is dat een voordeel geweest?

Te denken valt aan:

- vertellen hoe de eigen meertaligheid het leren van het Spaans kan bevorderen of belemmeren door herkenning van patronen tussen talen, of juist door betekenisverwarring en 'valse vrienden';
- in een powerpoint of een infographic illustreren hoe je eigen brein met taal en talen leren omgaat;
- de ontwikkeling van de eigen ERK-beheersingsniveaus visualiseren in een flowchart of tijdlijn aan de hand van verschillende ERK-schalen;
- bedenken welke talen en taalvaardigheden je in de toekomst verder zou willen ontwikkelen en waarom, en realistische doelen en aanpak in een eigen taalplan noteren aan de hand van ERK-schalen die voor jezelf relevant zijn;
- experimenteren met hoe het gebruik van AI-gestuurde middelen het eigen taalleerproces kan ondersteunen.

Te denken valt aan:

- een motivatiebrief schrijven voor een talencursus in het buitenland en daarbij gebruikmaken van spellingcontrole en taalspecifieke instellingen in het tekstverwerkingsprogramma;
- met behulp van generatieve AI een tekst voor een presentatie in het Spaans genereren over een cultureel verschijnsel, en hierbij relevante tekstgedeeltes selecteren en aanpassen voor gebruik;
- verschillende prompts gebruiken om met generatieve AI een tekst in het Spaans op te stellen, en evalueren welke prompt het meest geschikte materiaal opleverde;
- een betoog schrijven over de mogelijkheden en beperkingen van verschillende taalleerapps;
- uitspraak, spreek snelheid en woordenschat trainen met chatbots ter voorbereiding op een spreektaak.

Eindterm 13

De leerling gebruikt ervaringen, interesses en kwaliteiten bij de eigen loopbaanontwikkeling. (E)

Het gaat hierbij om:

- verkennen van de rol van vakspecifieke kennis en vaardigheden in de samenleving;
- oriënteren op sectoren, beroepen en vervolgoopleidingen waarin kennis over en beheersing van het Spaans een rol kunnen spelen;
- deelnemen aan activiteiten die bijdragen aan het verkennen van interesses, kwaliteiten en mogelijkheden;
- reflecteren op opgedane ervaringen, indien relevant voor de eigen oriëntatie op studie en beroep.

Eindterm 14

De leerling doet ervaring op met verschillende vormen van fictie in de Spaanse taal. (E)

Het gaat hierbij om:

- rijke en diverse vormen van fictie en literaire werken uit verschillende contexten en genres, met verschillende thema's en van verschillende auteurs;
- uitdagende inhoud en toegankelijk taalniveau, waar nodig met ondersteuning van ver- en hertalingen, ondertiteling en verkorte versies;
- verwoorden van de eigen lees-, luister- en kijkervaringen;
- verwoorden van de eigen keuzes aan de hand van relevante voorbeelden.

Eindterm 15

De leerling toont inzicht in inhoud en context van fictie en verkent de relatie met de eigen context. (H)

Het gaat hierbij om:

- lezen, bekijken en beluisteren van vormen van fictie die oorspronkelijk in het Spaans zijn geschreven of gemaakt, waar nodig met ondersteuning van ver- en hertalingen, ondertiteling en verkorte versies;
- beschrijven van maatschappelijke en psychologische thema's, verhaallijnen en kenmerken van personages en hun ontwikkeling;
- analyseren van thema's en personages in relatie tot de culturele context van een fictiewerk;
- verbanden leggen tussen een fictiewerk en de context waarin het is ontstaan;
- verbanden leggen tussen inhoud en context van een fictiewerk en de eigen leefwereld en ervaringen.

Eindterm 16

De leerling toont inzicht in literaire teksten uit diverse perioden. (B)

Het gaat hierbij om:

- lezen van verhalende, lyrische en dramatische werken die oorspronkelijk in het Spaans zijn geschreven, waar nodig met ondersteuning van ver- en hertalingen en verkorte versies;
- beschrijven van kenmerken van tekst, vorm en taalgebruik;
- uitleggen van boodschap en betekenis van de gelezen literaire werken.

Te denken valt aan:

- ervaren waar je enthousiast van wordt of aanleg voor hebt of wat je nog meer wilt leren als het gaat om het Spaans;
- inzichtelijk maken waar talen terug te zien zijn in AI en in de maatschappij, welke rol zij daar spelen en waar men Spaans in de wereld tegenkomt;
- kennismaken van studies op het gebied van taal- en cultuurwetenschappen, studies die internationaal georiënteerd zijn en studies waarbij meertalige bagage van belang is;
- reflecteren op de vraag waarom je een taal zou leren en wat het leren van een taal jou als persoon oplevert;
- reflecteren op het eigen meertalige repertoire en het effect van taalgebruik in beroepscontexten.

Te denken valt aan:

- in een korte schrijfpdracht de eigen mening geven over een genre dat je voor het eerst hebt verkend, toegelicht met voorbeelden;
- overeenkomsten en verschillen tussen een boek en de verfilming ervan onderzoeken en de eigen voorkeur toelichten in een groepspresentatie;
- een korte vlog-opname maken met een reactie op de afloop van een film of verhaal;
- een playlist samenstellen als soundtrack voor de fictieve verfilming van een boek, en bij elk nummer kort toelichten waarom de liedteksten passen bij het verhaal.

Te denken valt aan:

- in een korte schrijfpdracht toelichten hoe een boek je kennis of mening over een onderwerp wel of niet heeft veranderd;
- een fictief interview voeren met een personage over een dilemma uit het verhaal, vanuit het perspectief van het personage én het eigen perspectief;
- een fictief socialmedia-account aanmaken over een gebeurtenis of persoon uit een boek of film, met berichten die laten zien hoe dit ook nu nog relevant is;
- een korte beschrijving geven van hetzelfde personage aan het begin en aan het einde van het verhaal, en toelichten hoe het personage is veranderd en waarom.

Te denken valt aan:

- twee gedichten over hetzelfde thema uit verschillende perioden met elkaar vergelijken en verschillen in taalgebruik toelichten;
- in een groepsgesprek bespreken hoe een schrijver beeldspraak inzet om eigenschappen en motieven van een personage zichtbaar te maken, en de bevindingen samenvatten in een gezamenlijke mindmap;
- een kant kiezen in een moreel dilemma uit een literair werk en in een betoog of TED Talk onderbouwen waarom dit dilemma universeel is of juist gebonden aan de tijd waarin het werk is geschreven;
- een podcast opnemen met de uitleg van de moraal van een moderne roman, onderbouwd met voorbeelden uit de tekst en met informatie over de context waarin de roman zich afspeelt;
- kenmerken van een toneelstuk beschrijven en toelichten hoe deze samenhangen met de boodschap.

Eindterm 17

De leerling toont inzicht in cultuurgebonden aspecten in bronnen in relatie tot gebieden waar Spaans een voertaal is. (B)

Het gaat hierbij om:

- herkennen en beschrijven van tradities, gebruiken en maatschappelijke verschijnselen in bronnen in verschillende vormen en media;
- uitleggen van culturele kenmerken in de bronnen;
- analyseren van (cultuur)historische ontwikkelingen en perspectieven in het betreffende gebied;
- conclusies trekken over de betekenis van culturele kenmerken in nieuwe bronnen;
- vergelijken van deze culturele kenmerken met de eigen en andere leefwerelden.

Eindterm 18

De leerling onderscheidt cultuurgebonden aspecten in communicatie in het Spaans en reflecteert op hoe deze de communicatie beïnvloeden. (H)

Het gaat hierbij om:

- beschrijven van cultureel bepaalde normen, overtuigingen en gewoonten in diverse vormen van input en in diverse situaties;
- analyseren van de invloed van culturele kenmerken op communicatie in dagelijkse, opleidings- en beroepssituaties;
- verbanden leggen tussen de waargenomen cultuurgebonden aspecten en eigen perspectieven en opvattingen;
- verwoorden hoe je stereotypering en misverstanden in de communicatie kunt voorkomen.

Te denken valt aan:

- kennismaken met verschillende opvattingen over een actueel thema en bespreken welke het meest aanspreekt en waarom;
- aan de hand van vlogs of sociale media van Spaanstalige leeftijdgenoten de eigen sociaal-culturele achtergrond vergelijken en in een korte schrijfpdracht reflecteren op overeenkomsten en verschillen;
- grappige fragmenten uit buitenlandse comedyseries bekijken en bespreken wat je grappig vindt en hoe culturele verschillen de humor beïnvloeden;
- een sollicitatiebrief schrijven voor een stageplek bij een buitenlands bedrijf, rekening houdend met culturele verschillen in communicatiestijl.

Spaanse taal en cultuur havo Domein C Cultuurbewustzijn Subdomein C2 Cultuur in de maatschappij - SE - CE

Te denken valt aan:

- figuurlijk taalgebruik in een artikel onderscheiden en in een groepsgesprek bespreken wat de culturele achtergrond hiervan is;
- de culturele herkomst van spreekwoorden en gezegden onderzoeken en uitwerken welke Nederlandse uitdrukkingen hierop lijken;
- historische gebeurtenissen uit een actueel nieuwsartikel verwerken in een korte tijdlijn met korte uitleg;
- in een schrijfpdracht uitleggen wat culturele elementen in grappige reclamefilmpjes zeggen over de cultuur van dat land en wat de verschillen zijn met Nederland;
- nasynchroniseren van een korte scène zonder geluid en daarna de scène met geluid bekijken en bespreken of de interpretatie klopte.

Spaanse taal en cultuur havo Domein C Cultuurbewustzijn Subdomein C2 Cultuur in de maatschappij - SE - CE